

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

«ОСНОВИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ПІДГОТОВКИ»

Спеціальності (спеціалізації):

261 «Пожежна безпека» (спеціалізації «Пожежна безпека» і «Пожежегасіння та аварійно-рятувальні роботи»);

263 «Цивільна безпека» (спеціалізації «Цивільний захист», «Охорона праці», «Експертиза охорони праці та професійних ризиків», «Інженерне забезпечення саперних, піротехнічних та вибухових робіт» і «Телекомунікаційні системи в управлінні»);

161 «Хімічні технології та інженерія» (спеціалізація «Радіаційний та хімічний захист»);

101 «Екологія» (спеціалізація «Екологічна безпека»);

053 «Психологія» (спеціалізації «Екстремальна та кризова психологія» і «Робота з персоналом»).

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у майбутніх фахівців з базовою вищою освітою необхідного в їхній подальшій професійній діяльності рівня знань та умінь з питань стройовій злагоженості підрозділу, дотриманню порядку, зміцненню дисципліни, основам поведінки із стрілецькою зброєю, орієнтуванню на місцевості та впевненості дій в складних екстремальних ситуаціях, пов'язаних з поведінкою з вибухонебезпечними пристроями та речовинами, використовувати індивідуальні та колективні засоби захисту, прилади радіаційної, хімічної та біологічної розвідки; організувати захист особового складу та населення від небезпеки радіаційного, хімічного та біологічного характеру під час надзвичайних ситуацій в мирний та воєнний час, підготувати офіцера, який знає та постійно користується вимогами Статутів ЗС України та нормативними актами ДСНС України. Дисципліна формує у слухачів сукупність знань, вмінь і уявлень щодо успішного виконання службових завдань в умовах надзвичайних ситуацій та повсякденної служби, призначена для підготовки фахівців, які знають види і зміст топографічних карт, уміють швидко і правильно оцінювати по них тактичні властивості місцевості,

впевнено орієнтуються на місцевості в різних умовах, здатні видавати цілевказівки при управлінні і уміло розробляти графічні документи.

Завдання: навчити майбутніх фахівців користуватися у службовій діяльності та повсякденному житті законодавчими актами ДСНС України, методикою проведення занять, вміти складати, читати та працювати з бойовими графічними документами, поводитися із стрілецькою зброєю, знати класифікацію, властивості та заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами, використанню індивідуальних засобів захисту в надзвичайних ситуаціях радіаційного, хімічного та біологічного характеру, сформувати вміння щодо використання методів та технічних засобів радіаційної, хімічної та біологічної розвідки і дозиметричного контролю, розвивати організаторські та управлінські здібності, вольові якості та впевненість у собі при організації та проведенні заходів щодо ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій радіаційного, хімічного та біологічного характеру в мирний та воєнний час.

У результаті вивчення навчальної дисципліни курсант (студент) повинен

Знати:

- загальні поняття з питань інженерного забезпечення та заходів безпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів і речовин та роботи з ними;
- різновиди і тактичні властивості місцевості, її вплив на дії підрозділів при виконанні службових завдань;
- номенклатуру топографічних карт, системи координат, визначення по карті прямокутних та географічних координат;
- основні способи орієнтування на місцевості, визначення відстаней, протяжність маршрутів;
- методику вивчення і оцінку по карті тактичних властивостей місцевості;
- вимоги Статутів Збройних Сил України з питань організації служби;
- основи стрільби зі стрілецької зброї та будови пістолету Макарова і автомату Калашникова;
- порядок розбирання, зборки, огляду, чистки та змащування пістолету Макарова і автомату Калашникова;
- основи організації та проведення стрільб зі стрілецької зброї та метання ручних гранат;
- заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та боєприпасами;
- форми і методи роботи командира по підтримці внутрішнього порядку в підрозділі;
- методику проведення занять зі стрійової підготовки та порядок проведення стрійового огляду в підрозділі;
- організацію виконання основних завдань радіаційного, хімічного та біологічного захисту в надзвичайних ситуаціях;

- класифікацію, основні властивості токсичних хімічних і біологічних речовин, засоби і способи захисту від них;
- вражаючі фактори ядерного вибуху, їх характеристики та захист від вражаючих факторів;
- особливості та технології використання внутрішньоядерної енергії;
- класифікацію дозиметричних приладів, методів та технічних засобів радіаційної, хімічної та біологічної розвідки і дозиметричного контролю;
- методи розрахунку щодо прогнозування наслідків радіаційного та хімічного зараження.

Вміти:

- забезпечити заходи безпеки під час проведення робіт з інженерного забезпечення при виявленні вибухонебезпечних предметів та речовин;
- читати топографічні карти та виконувати вимірювання з них, вміти давати цілевказання, визначити координати об'єктів (цілей) з карти і наносити їх на карту за координатами; орієнтуватися на місцевості, пересуватися на ній за азимутом та за допомогою карти вдень і вночі;
- готувати карту до роботи, складати схеми (плани);
- забезпечувати заходи безпеки під час поводження зі стрілецькою зброєю;
- виконувати прийоми та правила стрільби з пістолету Макарова;
- виконувати прийоми та правила стрільби з автомату Калашникова;
- застосовувати на службі і в повсякденному житті вимоги статутів, положень, підтримувати бойову готовність підрозділу;
- виконувати прийоми одиночної стрийової підготовки, діяти в складі відділення і взводу, проводити заняття зі стрийової підготовки та стрийовий огляд в підрозділах ДСНС;
- точно виконувати та правильно застосовувати положення Статутів при несенні внутрішньої, гарнізонної і вартової служб;
- методично правильно організовувати і проводити заняття з підлеглими;
- практично здійснювати заходи захисту підрозділів цивільного захисту та населення в умовах радіоактивного, хімічного та біологічного забруднення;
- здійснювати оцінку та прогнозування обстановки в надзвичайних ситуаціях радіаційного, хімічного та біологічного характеру в мирний та воєнний час;
- практично користуватися приладами радіаційної та хімічної розвідки, засобами індивідуального та колективного захисту;
- діяти в умовах зараження радіоактивними, отруйними та небезпечними хімічними речовинами;
- розраховувати глибину можливого забруднення, площу та ступінь забруднення у наслідок викиду небезпечних хімічних речовин;
- прогнозувати наслідки радіаційного та хімічного зараження.

Мати уявлення про:

- види, призначення, правила розробки та оформлення бойових графічних документів, порядок їх складання та ведення;
- виховувати та вчити підлеглих в дусі неухильного виконання вимог Статутів, розвивати свідоме відношення до виконання військового обов'язку по захисту України;
- біологічну дію іонізуючого випромінювання;
- принципи побудови та особливості роботи водо-водяних ядерних реакторів та реакторів великої потужності каналних, склад ядерного палива та ядерний паливний цикл.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти:

- здатність удосконалювати і розвивати свій інтелектуальний та загальнокультурний рівень;
- здатність самостійно набувати і використовувати в практичній діяльності нові знання і уміння, поглиблювати свій професійний світогляд;
- здатність оцінювати необхідність інженерного забезпечення та ступінь небезпеки під час виявлення вибухонебезпечних предметів та речовин;
- здатність оцінювати тактичні властивості місцевості та її вплив на дії підрозділів при виконанні службових завдань;
- здатність читати топографічні карти та виконувати вимірювання з них, вміти давати цілевказання, визначити координати об'єктів (цілей) з карти і наносити їх на карту за координатами; орієнтуватися на місцевості, пересуватися на ній за азимутом та за допомогою карти вдень і вночі;
- здатність забезпечувати своєчасне пересування рятувальних підрозділів під час марш-переходів особового складу та пересування колон техніки до місця виникнення надзвичайної ситуації; організувати безпечне подолання забруднених зон;
- здатність оцінювати радіаційну та хімічну обстановку, що може скластися у разі збройного нападу та утримання радіаційно- та хімічно-небезпечного об'єкту;
- здатність практично користуватися приладами радіаційної та хімічної розвідки, засобами індивідуального та колективного захисту;
- здатність забезпечувати інформування населення про стан радіаційної та хімічної обстановки та небезпеку радіаційного опромінення та хімічного отруєння;
- здатність виконувати прийоми та правила стрільби з пістолету Макарова та з автомату Калашникова;
- здатність точно виконувати та правильно застосовувати положення Статутів при несенні внутрішньої, гарнізонної і вартової служб, Стройового статуту;
- здатність організовувати своєчасне виконання наказів та підтримання дисципліни під час проведення рятувальних робіт та в умовах повсякденної життєдіяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 210 години / 7 кредитів ECTS.

Методи навчання

Вивчення дисципліни «Основи спеціальної та військової підготовки» передбачає проведення лекційних та практичних занять з використанням топографічних карт, навчальної та бойової зброї, засобів індивідуального захисту органів дихання та поверхні тіла, ручних димових гранат та запалювальних речовин, а також самостійну роботу слухачів. Практичні заняття проводяться у спеціально обладнаному класі або на навчальному полігоні.

Методи контролю

Для оцінки знань слухачів використовується поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті методом опитування, письмового тестового контролю або здаванням нормативів з радіаційного та хімічного захисту особовим складом органів управління та підрозділів ДСНС України. У процесі вивчення дисципліни слухачі виконують чотири контрольні роботи та індивідуальні завдання, які вказані в розділі 7 Робочої програми навчальної дисципліни. Підсумкова форма контролю – диференційований залік.

Рекомендована література

Базова

1. Учебник сержанта инженерных войск. – М.: Воениздат. 1984.
2. Руководство по подрывным работам. – М.: Воениздат. 1980.
3. Статут внутрішньої служби Збройних Сил України. – Київ: Воєнне видавництво України, 2005 р.
4. Статут гарнізонної і вартової служб Збройних Сил України. – Київ: Воєнне видавництво України, 2005 р.
5. Стройовий статут Збройних Сил України. – Київ: Воєнне видавництво України, 2005 р.
6. Порядок організації внутрішньої, гарнізоної та караульної служб МНС України.
7. В.В. Апакидзе. Строевая подготовка. – М.: Воениздат, 1988.
8. Учебник сержанта инженерных войск. – М.: Воениздат, 1990.
9. Руководство по проведению подрывных работ. – М.: Воениздат, 1989.
10. Стрілецька зброя та вогнева підготовка. – Харків: ХВУ, 2002.
11. Довідник офіцера сил цивільного захисту. Під загальною ред. О.В. Ховранюка. – Кам'янець-Подільський: ВРВД, 2006.
12. Говорухин А.М. Справочник по военной топографии. – М.:

Воениздат, 1980.

13. Псарев А.А., Коваленко А.Н. Топографическая підготовка командира. – М.: Воениздат, 1989.

14. Бызов Б.Е. Военная топография. – М.: Воениздат, 1990.

15. Військова топографія: Підручник. – Київ: МО України, 1998.

16. Ратушняк Г.С. Топографія з основами картографії. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003.

17. Правила стрельбы из стрелкового оружия и гранатометов. – М.: Воениздат, 1972. – 135 с.

18. Наставление по стрелковому делу. – М.: Воениздат, 1985. – 640 с.

19. Наставление по стрелковому делу. 9-мм пистолет Макарова. – М.: Воениздат, 1982. – 64 с.

20. Ляпа М.М., Петренко В.М., Судніков О.І. та ін. Вогнева підготовка: навч. посіб. – Суми: Сумський державний університет, 2011. – 283 с.

21. Ігнат'єв О.М., Фесенко Г.В. Прогнозування і оцінка радіаційної обстановки та визначення заходів щодо захисту населення при аваріях (руйнуваннях реактора) на радіаційно-небезпечних об'єктах. Методичні вказівки та завдання до виконання розрахунково-графічної роботи. – Харків: НУЦЗУ, 2012. – 20 с.

22. Ігнат'єв О.М., Фесенко Г.В. Прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на хімічно–небезпечних об'єктах (ХНО). Методичні вказівки та завдання до виконання розрахунково-графічної роботи. – Харків: НУЦЗУ, 2012. – 20 с.

23. Барбашин В.В., Вальченко О.І., Ігнат'єв О.М., Ромін А.В. Радіаційний, хімічний та біологічний захист. Курс лекцій. Для спеціальностей: «цивільний захист», «пожежна безпека». – Харків: НУЦЗУ, 2012. – 80 с.

24. Депутат О.П., Коваленко І.В., Мужик І.С. Цивільна оборона. Навчальний посібник/ За ред. полковника В.С.Франчука. – 2-ге вид., доп. – Львів: Афіша, 2001. – 336с.

25. Каталог вітчизняних засобів індивідуального захисту працівників / Під загальною редакцією М.О. Лисюка. – Дніпропетровськ: видавництво «Зоря», 2004. – 167 с.

26. Константинов М.П., Журбенко О.А. Радіаційна безпека: Навчальний посібник. – Суми: «Університетська книга», 2003. – 151 с.

27. Наказ МНС України від 15.10.2008 № 741. Методичні рекомендації «Порядок виконання нормативів радіаційного та хімічного захисту особовим складом органів управління та підрозділів МНС».

28. Про затвердження державних санітарних правил «Основні санітарні правила забезпечення радіаційної безпеки України»: Наказ Міністерства охорони здоров'я України (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 20.05.2005 за № 552/10832).

29. Про затвердження Методики прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті” Наказ № 73/82/64/122 від 27.03.2001 (Зареєстровано в Міністерстві

юстиції України 10 квітня 2001 р. за N 326/5517).

30. Про затвердження «Плану реагування на радіаційні аварії»: Наказ Міністерства України з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи та Державного комітету з ядерного регулювання України № 87/211 від 17.05.2004 (zareestrovano v Міністерстві юстиції України 10.06.2004 за №720/9319).

31. Про затвердження «Положення про основні засади організації перевезення радіоактивних матеріалів територією України»: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.11.1997 № 1332.

32. Чернявський І.Ю., Єременко В.Г., Петров С.І. Аналітичні засоби радіаційної розвідки і контролю: Навчальний посібник. – Харків: ХІТВ, 2005. – 232 с.

33. Шоботов В.М. Цивільна оборона: Навчальний посібник. – Київ, 2004. – 438 с.

Допоміжна

1. Шмаль С.Г. Військова топографія. – К.: Вид. ПАЛИВОДА А.В., 2003.

2. Букин П.П. Методическая разработка для проведения занятий по строевой подготовке. – Х.: ХВВУТ МВД СССР, 1983.

3. М.М. Дубровский, С.Ф. Новиченко. Методика строевого обучения курсантов военных училищ. – М.: Воениздат, 1989.

4. В.В. Апакидзе, Р.Г. Дуков. Строевая подготовка. – Москва: «Военное издательство», 1988.

5. Огневая подготовка: Учебник / Под общ. ред. Н.В. Румянцева. – М.: ЦОКР МВД РФ, 2009. – 672 с.

6. Військова токсикологія, радіологія та медичний захист: Підручник / За ред. Ю.М. Скалецького, І.Р. Мисули. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2003. – 362 с.

7. Европейское Соглашение о международной дорожной перевозке опасных грузов (ДОПОГ) (ECE/TRANS/175). Организация Объединенных Наций, Нью-Йорк и Женева, 2005 г. (Європейська угода про міжнародне дорожнє перевезення небезпечних вантажів).

8. Закон України «Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання» від 19.10.2000 р. № 2064.

9. Положення про організацію оповіщення і зв'язку у надзвичайних ситуаціях, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 15 лютого 1999 року № 152.

10. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 лютого 1999 року № 140 «Про порядок фінансування робіт із запобігання і ліквідації надзвичайних ситуацій та їх наслідків».

11. Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС, затверджені наказом МНС від 07.05.2007 № 312.

12. Правила международной перевозки опасных грузов по железной

дороге (приложение 1 в добавление в «Единые правила международной перевозки грузов по железной дороге» к КОТИФ. Организация Объединенных Наций, Нью-Йорк и Женева, 2002 г.) (Правила міжнародного перевезення небезпечних вантажів залізницею).

13. Норми радіаційної безпеки України (НРБУ-97). – Київ: 1997 р.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.win7.ucoz.ua/>.
2. <http://zakon.nau.ua/doc/?code=1068-17>
3. <http://www.twirpx.com>
4. <http://www.soldiering.ru>
5. <http://www.rhbx.ru>
6. <http://www.rhbx.info>
7. <http://plan-koncept.ru/index.php/rhbx>
8. <http://www.atom44.ru/home/1/19>
9. <http://discovery.nemiga.info/nuclear/avariya-na-aes.htm>

Розподіл балів, які отримують курсанти (студенти) для диференційованого заліку

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Модуль 1		Модуль 2				
ЗМ1	КР-1	ЗМ2	ЗМ3	Топ. знаки	КР-2	100
5	5	5	5	5	10	
Модуль 3		Модуль 4				
ЗМ4	ЗМ5	ЗМ6	ЗМ7	КР-3		
5	5	5	10	10		
Модуль 5						
ЗМ8	ЗМ9	РГР-1	РГР-2	КР-4		
5	10	5	5	5		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів навчальної діяльності за 4-х бальною шкалою	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
5,00	90 – 100 (та вище з урахуванням необов’язкових завдань)	A	відмінно	зараховано
4,50-4,99	80-89	B	добре	
4,00-4,49	65-79	C		

3,50-3,99	55-64	D	задовільно	
3,00-3,49	50-54	E		
2,50-2,99	35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
2,00-2,49	1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

Контрольні питання для проведення підсумкового контролю (контрольні роботи, диференційний залік)

Модуль 1.

1. Вибухові речовини.
2. Термічне розкладання.
3. Детонація.
4. Вибухове горіння.
5. Види вибуху.
6. Ініціювання. Способи ініціювання.
7. Характеристики вибухових речовин.
8. Чутливість вибухової речовини.
9. Бризантність вибухової речовини.
10. Фугасність (працездатність) вибухової речовини.
11. Енергія (теплота) вибухового перетворення.
12. Класифікація вибухових речовин.
13. Ініціюючі вибухові речовини.
14. Бризантні вибухові речовини.
15. Метальні вибухові речовини.
16. Основні властивості деяких вибухових речовин.
17. Основні властивості гримучої ртуті.
18. Основні властивості ТНРСу.
19. Основні властивості азиду свинцю.
20. Основні властивості тротилу.
21. Основні властивості гексогену.
22. Основні властивості ТЕНу
23. Основні властивості тетрилу.
24. Основні властивості ПВР-4.
25. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими речовинами.
26. Вибухові речовини, що застосовуються у народному господарстві.
27. Підривні роботи. Способи та засоби підриву.

28. Вогневий спосіб підриву. Засоби підриву.
29. Призначення вогневого способу підриву.
30. Запальні трубки, їх виготовлення.
31. Капсулі-детонатори, їх устрій.
32. Вогнепроводний шнур. Устрій та призначення.
33. Підришний шнур. Устрій та призначення.
34. Електричний спосіб підриву. Засоби підриву.
35. Призначення електричного способу підриву.
36. Електродетонатори, їх устрій та характеристики
37. Саперний провід, їх характеристика.
38. Джерела струму. Підривна машинка КПМ-1.
39. Схеми електровибухових мереж та їх розрахунок.
40. Заходи безпеки при проведенні підривних робіт.
41. Заходи безпеки при виявленні вибухонебезпечних предметів.
42. Вибухові пристрої військового призначення та їх класифікація.
43. Інженерні міни. Устрій та призначення.
44. Артилерійські боєприпаси. Устрій та призначення.
45. Засоби ближнього бою. Ручні осколкові гранати. Устрій та призначення.
46. Авіаційні боєприпаси. Устрій та призначення.
47. Заходи безпеки при поводженні з вибуховими пристроями військового призначення.
48. Піротехнічні засоби.
49. Освітлювальні і сигнальні патрони.
50. Імітаційні засоби.
51. Види фейерверків.

Модуль 2.

52. Характеристика основних тактичних властивостей місцевості.
53. Способи вимірювання відстаней на місцевості, дати коротку характеристику кожного способу.
54. Суть орієнтування.
55. Назвати і охарактеризувати основні способи орієнтування і цілевказання на місцевості.
56. Способи визначення на карті точки свого стояння.
57. Способи зв'язки карти з місцевістю.
58. Способи орієнтування карти і випадки при яких вони застосовуються.
59. Підготовка даних для руху за азимутом.
60. Задачі цілевказання.
61. Розграфка і номенклатура топографічних карт.
62. Типові форми рельєфу: гори, гірського хребту, лощини, сідловини, хвилястих скатів.
63. Горизонталі, які застосовуються на топографічних картах.
64. Порядок визначення взаємного перевищення точок.

65. Ознаки, які визначаються на карті напрям скатів, їх форма і крутість.
66. Абсолютна висота точки.
67. Геометрична горизонталь.
68. Суть зображення рельєфу горизонталлю.
69. Масштабний ряд топографічних карт.
70. Обхід перешкод при русі за азимутом.
71. Призначення і класифікація топографічних карт.
72. Географічна широта і довгота на земній поверхні.
73. Роль і значення топографічної карти як засобу управління.
74. Способи цілевказання та випадки застосування.
75. Підготовка карти до роботи. Робоча карта командира (начальника).
76. Основні правила нанесення обстановки на робочу карту командира (начальника).
77. Способи визначення, нанесення цілей і орієнтирів на карту.
78. Характеристика, види бойових графічних документів і вимоги до них.
79. Основні задачі розвідки місцевості.
80. Способи розвідки місцевості та їх характеристика.
81. Порядок складання схеми місцевості за картою, за аерознімком.
82. Визначення відстані за допомогою окоміру.

Модуль 3.

83. Сутність дисципліни в ДСНС України.
84. Загальні обов'язки військовослужбовців.
85. Обов'язки рядового (матроса).
86. Обов'язки командира відділення.
87. Обов'язки заступника командира взводу.
88. Обов'язки старшина роти.
89. Заохочення, які застосовуються до осіб рядового та начальницького складу ДСНС.
90. Стягнення, які накладаються на осіб рядового та начальницького складу ДСНС.
91. Порядок оголошення заохочень, накладання і зняття стягнень.
92. Правила носіння форми одягу.
93. Парадно-вихідна форма одягу.
94. Повсякденна форма одягу.
95. Польова (спеціальна) форма одягу.
96. Робоча форма одягу.
97. Предмети форми одягу.
98. Елементи строю (стрій, шеренга, фланг, фронт, тильний бік строю).
99. Елементи строю (інтервал, дистанція, ширина строю, глибина строю, двошеренговий стрій, ряд).
100. Елементи строю (одношеренговий (шеренга) і двошеренговий строї, колона, розгорнутий стрій, похідний стрій, напрямний, замикаючий).

101. Обов'язки військовослужбовця (курсанта) перед шикуванням та в строю.
102. Стройове положення.
103. Виконання команд: „СТАВАЙ”, „РІВНЯЙСЬ”, „СТРУНКО”, „ВІЛЬНО”, „ЗАПРАВИТИСЬ”, „ВІДСТАВИТИ”.
104. Виконання команд: „Головні убори - ЗНЯТИ”, „Головні убори - НАДІТИ”.
105. Повороти на місці.
106. Рух похідним кроком.
107. Рух стройовим кроком.
108. Повороти під час руху ("Право-РУЧ", "Півоберта право-РУЧ").
109. Повороти під час руху ("Ліво-РУЧ", "Півоберта ліво-РУЧ").
110. Повороти під час руху ("Кругом - РУШ").
111. Шикування відділення в розгорнутий одношеренговий та двошеренговий стрій.
112. Розмикання та змикання відділення.
113. Перешикування відділення з однієї шеренги в дві та назад.
114. Шикування відділення в колону по одному (по два) на місці.
115. Зміна напрямку руху колони.
116. Виконання військового вітання без зброї на місці.
117. Виконання військового вітання без зброї під час руху.
118. Вихід із строю, повернення в стрій. Підхід до начальника та відхід від нього.
119. Дії взводу у розгорнутому та похідному строю.
120. Виконання військового вітання на місці та під час руху.
121. Перешикування взводу з розгорнутого одно-шеренгового (двошеренгового) строю в колону по одному (по два, по три, по чотири).
122. Добовий наряд, його призначення, чисельність та озброєння.
123. Черговий підрозділ, наряд на роботи та їх призначення.
124. Порядок призначення нарядів та звітність щодо них.
125. Обов'язки осіб добового наряду. Обов'язки чергового курсу.
126. Обов'язки днювального курсу.
127. Обов'язки чергового КПП.
128. Обов'язки помічника чергового КПП.
129. Обов'язки осіб добового наряду. Обов'язки чергового їдальні.
130. Підйом за бойовою тривою і збір.
131. Організація і несення гарнізонної та вартової служб ЗС України.
132. Підготовка варти.
133. Права та обов'язки осіб варти. Начальник варти. Помічник начальника варти.
134. Права та обов'язки осіб варти. Розвідний. Чатовий.
135. Розвід та зміна варт.

Модуль 4.

136. Явище пострілу. Початкова швидкість кулі та її практичне значення.
137. Утворення траєкторії. Траєкторія та її елементи. Вплив зовнішніх умов на політ кулі.
138. Явище віддачі зброї.
139. Прямий постріл та його практичне значення.
140. Зброя. Вогнепальна, пневматична та газова зброя. Основні частини вогнепальної зброї.
141. Бойова, службова та цивільна зброя. Боєприпаси. Патрони.
142. Заходи безпеки при поводженні з вогнепальною зброєю. Категоричні заборони при поводженні із зброєю.
143. Заходи безпеки при вивченні матеріальної частини зброї.
144. Заходи безпеки при чищенні зброї. Категоричні заборони при чищенні зброї.
145. Заходи безпеки перевезенні та перенесенні зброї. Категоричні заборони перевезенні та перенесенні зброї.
146. Заходи безпеки при несенні служби зі зброєю. Порядок заряджання та розряджання зброї.
147. Заходи безпеки при проведенні навчально-тренувальних стрільб.
148. Команди, які подаються для дозволу ведення вогню та для припинення вогню при проведенні навчально-тренувальних стрільб. Випадки припинення стрільби самостійно. Категоричні заборони без команди керівника стрільб.
149. Призначення та бойові характеристики 9 мм пістолету Макарова.
150. Призначення поворотної пружини, затвора, ударника, викидувача, запобіжника та ціліка 9 мм пістолету Макарова.
151. Частини ударно-спускового механізму 9 мм пістолету Макарова та їх призначення.
152. Призначення рукоятки з гвинтом, затворної затримки та магазину 9 мм пістолету Макарова.
153. Послідовність неповного розбирання 9 мм пістолету Макарова.
154. Послідовність збирання 9 мм пістолету Макарова після його неповного розбирання.
155. Приналежності до 9 мм пістолета Макарова та їх призначення.
156. Порядок приведення до нормального бою 9 мм пістолета Макарова.
157. Призначення та бойові характеристики ручних осколочних гранат.
158. Загальна будова ручних осколочних гранат.
159. Заходи безпеки при киданні ручних гранат.
160. Тактико-технічні характеристики 5,45 мм автомата Калашникова (АК-74).
161. Основні частини автомата Калашникова та їх призначення.
162. Призначення ударно-спускового механізму автомата Калашникова.
163. Взаємодія частин і механізмів автомата Калашникова при пострілі.
164. Склад приладдя до автомату Калашникова.

165. Види можливих затримок при стрільбі з автомату Калашникова та способи їх усунення.

166. Порядок приведення автомата Калашникова до нормального бою.

Модуль 5.

167. Сутність радіоактивності.

168. Види іонізуючого випромінювання, альфа-випромінювання, бета-випромінювання, нейтронне випромінювання, гама і рентгенівське випромінювання.

169. Основні стадії процесу розподілу ядра ^{235}U .

170. Період піврозпаду радіоактивної речовини $T_{1/2}$.

171. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «активність».

172. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «поглинута доза» та «потужність дози».

173. Кількісні оцінки джерел випромінювання. Поняття «експозиційна доза».

174. Поняття еквівалентної дози та ефективної еквівалентної дози (ЕЕД).

175. Сучасна ядерна зброя. Види ядерних вибухів та поняття тротилового еквіваленту ядерних боєприпасів.

176. Вражаючі фактори ядерного вибуху.

177. Основні принципи радіаційного захисту.

178. Принципи побудови ядерного реактора.

179. Склад та принципи побудови стрижневого ТВЕЛУ.

180. Типи ядерних енергетичних установок (ЯЕУ). Одноконтурні та двоконтурні ЯЕУ.

181. Захисні бар'єри на шляху можливого виходу радіоактивної речовини при експлуатації АЕС.

182. Особливості процесу будівництва конфайнменту (Укриття-2).

183. Заходи безпеки при радіаційній аварії.

184. Вплив іонізуючого випромінювання на живі організми. Явище радіолізу.

185. Ступені гострої променевої хвороби.

186. Шляхи проникнення радіонуклідів в організм.

187. Основні заходи для захисту населення і територій на ранній фазі аварії на АЕС.

188. Визначення гранично допустимої концентрації хімічної речовини у повітрі робочої зони.

189. Класи небезпеки шкідливих речовин.

190. Склад застережної таблички небезпечного вантажу (таблички небезпеки).

191. Бойові токсичні хімічні речовини. Оцінка впливу хімічної зброї.

192. Використання різних сигнальних кольорів та знаків безпеки.

193. Склад та якості напалму, пірогелів та термітів.

194. Послідовність (порядок) виконання нормативу №1а (надягання протигазу). Принцип дії фільтруючого протигазу.
195. Послідовність виконання нормативу №3а.
196. Послідовність виконання нормативу №3б.
197. Основні заходи щодо захисту від запальної зброї.
198. Методика самогасіння та гасіння палаючої людини.
199. Послідовність підбору шолом-маски за розміром.
200. Вражаючі фактори запальної зброї.
201. Можливості приладу ДП-5В по забезпеченню контролю радіаційної обстановки.
202. Можливості ВПХР по забезпеченню контролю хімічної обстановки. Правила роботи з ВПХР.
203. Заходи, які проводяться при спеціальній обробки. Правила мір безпеки при проведенні спеціальній обробки.
204. Можливості дозиметру-радіометру універсального МКС-У. Запис результатів виміру в енергонезалежну пам'ять.
205. Можливості дозиметра-радіометра МКС-05 "ТЕРРА" по здійсненню контролю радіаційної обстановки.

Укладачі:

Начальник кафедри піротехнічної
та спеціальної підготовки, к.т.н., доцент
полковник сл. цз.

І.О. Толкунов

Доцент кафедри піротехнічної
та спеціальної підготовки, к.т.н., доцент

І.І. Попов

Доцент кафедри піротехнічної
та спеціальної підготовки, к.т.н., доцент

Г.В. Іванець

Викладач кафедри
піротехнічної та спеціальної підготовки
старший лейтенант сл. цз.

Є.О. Макаров

Старший викладач кафедри
піротехнічної та спеціальної підготовки
к.н.держ.упр., підполковник сл. цз.

С.А. Вавренюк